

Де і чого вчать випускники українських шкіл після закінчення школи

(уточнене - 2015)

Одним з запитань, які відносно часто pojawiaються в контексті українських шкіл (шкіл з українською мовою навчання або додатковим навчанням української мови) у Польщі, є те, чи надають вони змогу своїм абсолювентам продовжувати навчання у вищих учбових закладах, а коли так – на яких напрямках. Тобто – запитання стосується того так насправді, чи випускники наших шкіл можуть підняти студії, які гарантували б їм після їх закінчення не лише роботу, але й успіх – у фінансовому, між іншими – плані. З огляду на те, що того роду побоювання, досить поширене – мовляв, українські школи занадто великий тиск кладуть на художні заняття (танці, спів) та вивчення української мови, то вони не в силі, як слід підготувати своїх учнів до «більш» серйозних студіїв.

Під час останнього З'їзду ОУуП (жовтень 2014), молоді делегати звернулися з пропозицією (зауваженням), про потребу прослідкувати за долями випускників українських шкіл. Не до кінця я впевнений, що повинно за цим стежити товариство, адже – моніторинг за цим належить самим школам. І дійсно – добрим було б такі дані оприлюднювати. Не лише під час батьківських зборів, але нпр. у вигляді інформації в час рекрутації – що роблять випускники шкіл, де і чого навчаються – чи не найкраща промоція школи. Це ж бо – сухі та тверді факти. Так взагалі – мені самому бракує і не вистачає такої – основної – здавалося б інформації. Запитання, отже, чому школи нехтують її оприлюдненням. На факт слабкої промоції шкіл, звертали зрештою вже увагу, самі випускники у раніше проведеному опитуванні, де ми – між іншими – запитували про їх враження після навчання в українських школах (мотивацію піти в школу, сподівання і реальність, пропозиції покращення). Попри закиди, частини діячів, що тоді було за мало матеріалу, щоб робити аналіз – можливо теж, що не такої інформації сподівалися – зараз, більшість зауважень повторюється. Головне – школи не вміють заохочувати учнів та батьків, щоб ті перші вибирали навчання саме у них.

На момент, коли робиться цей (другий) підсумок анкети «Долі випускників українських шкіл у Польщі» взяло у ній участь 128 осіб, з усіх ліцеїв: Білого Бору,

Гурова, Лігниця та Перемишля. Найбільше зацікавленими виявилися студенти, які закінчували ліцей в Гурові Ілавецькому – 46 осіб з-поміж них взяло участь у тому опитуванні (35,94% всіх). На другому місці абсолюенти ліцею в Білому Борі – 40 учасників (31,25% із загального числа респондентів). На другому кінці абсолюенти Лігниця (24 учасників – 18,75%) та Перемишля – лише 18 осіб виявило інтерес до опитування (14,06%). Мало – багато, і чи взагалі є про що говорити і оцінювати?

Заклали ми, що будемо досліджувати долі випускників українських шкіл, в період: з 1987 по 2014 рік. Отже – 27 років. Щоб опитування було репрезентативним, мало б у ньому взяти участь понад 300 осіб (закладаємо, що у вказаному часі всі українські школи закінчили 2000 учнів). З огляду на те, що не маємо ще відповідної кількості учасників, до наведених даних ставимося, як до попередніх.

- Перший висновок – лише 3,12% (4 особи) з тих, які взяли участь в анкеті, не продовжувало навчання у вищих учбових закладах. Трьом із них забракло відповідної кількості балів, для одної особи, це був свідомий вибір.
- Абсолюенти Білого Бору рішали студіювати у Гданську (30,00% - 12 осіб), Щецині (20,00% - 8 осіб), Вроцлаві (7,5% - 3 особи). Поодинокі особи підняли навчання у Варшаві, Торуні, Кракові, Познані, Слупську, Ольштині, Кошаліні, Любліні, Києві.
- Абсолюенти Гурова, відповідно: в Ольштині – 36,96% (17 осіб), Гданську – 19,57% (9 осіб), Любліні – 13,04% (6 осіб), Варшаві – 10,87% (5 осіб). Поодинокі особи підняли навчання в Кракові, Львові, Кошаліні.
- Абсолюенти Лігниця, відповідно: Вроцлав – 25,00% (6 осіб) та Варшаві, Кракові, Києві, Лігниця, Любліні.
- Абсолюенти Перемишля: у Кракові – 22,22% (4 особи), Вроцлаві – 16,67% (3 особи) та Варшаві, Любліні, Ольштині, Ряшеві, Сяноці.

З наведеного виникає, що місце навчання студентів пов'язане чітко з їхнім місцем проживання – обирають вони академічні осередки близько хати. І так – білобїрчани, як правило йдуть до Гданська і Щецина. Менше до Кошаліна, Вроцлава та Познаня. Гуров'яни натомість обирають Ольштин, Гданськ і Люблін. Лігничани – Вроцлав, а перемишляни Краків та Вроцлав.

Найбільш популярні школи, це гданський університет, вармінсько-мазурський університет, щецинський університет, вроцлавський університет, варшавський університет, люблінський університет (KUL), краківський університет та політехнічні у цих місцевостях.

Безперечно, більш сутєвим запитанням від «де?», є «що?» студіюють випускники українських шкіл. І так:

- Економічні напрямки (фінанси, бухгалтерія, банківство) – 14,06 % (18 осіб).
- Українську філологію – 11,21% (13 осіб). Слід однак зауважити, що тут студенти вибирають як правило ще один напрямок (українсько-англійська, тощо).
- Політехнічні – 8,62% (10 осіб).
- Управління та маркетинг – 7,76% (9 осіб).
- Філологію (англійську, польську, російську, тощо) – 7,03% (9 осіб).
- Інформатику – 6,25% (8 осіб).
- Педагогіку і психологію – 5,17% (6 осіб).
- Богословію – 5,17% (6 осіб)
- Юридичні студії - 4,31% (5 осіб)
- Медичні – 3,45% (4 особи)
- Рільництво, городництво, садівництво – 3,45% (4 особи)
- Інші: фізіотерапія, журналістика, європеїстика, математика, фізика, вокалістика, географія, міжнародні відносини, історія художньої культури, PR.

Цікавими є зауваження, які робили студенти, заповнюючи анкету (дякуємо за вітання!) – школи, мали б звернути більшу увагу на навчання математично-природничих предметів та інформатику. Хоч, доволі теж високо оцінили підготовку школою до того щоб підняти студії, бо в середньому аж на 4,45 бала (можливі варіанти оцінки з 1 по 5 балів).

Надіюся, що школи візьмуть до уваги голоси молодих людей - яким теж сердечно дякую, за те, що хотілося їм взяти участь в опитуванні та за те, що окрім того, дали дуже цікаві, мудрі і повчальні зауваження. І бажаю, щоб не зважаючи на ніщо – завжди Вам хотілося бути такими.